

Зразки теоретичних тестових завдань для юристів

Що означає термін «логос»?

а) факт, аксіома; б) подія, випадок; в) система, закономірність; г) слово, думка.

Яке визначення логіки як науки є правильним?

а) логіка – це наука, яка вивчає умови істинності висловлювань; б) логіка – це наука, яка вивчає особливості чуттєвого й абстрактного мислення; в) логіка – це наука, яка досліджує закони та форми абстрактного мислення в їх знаково-символічному вираженні; г) логіка – це наука, яка досліджує закони людського мислення.

В якому з варіантів термін «логіка» вжито в значенні «наука»?

а) закономірність; б) система знання; в) логіка дискурсу; г) залізна логіка.

Який термін фіксує закономірності людського мислення?

а) чорно-біла логіка; б) логіка історії; в) логіка фактів; г) логіка подій.

Що є особливістю абстрактного мислення?

а) раціональність; б) опосередкованість; в) поняття; г) можливість формалізації.

Як називається метод перенесення якісних характеристик з однієї предметної галузі – на іншу?

а) моделювання; б) побудова гіпотез; в) екстраполяція; г) ідеалізація.

Як називається метод поєднання елементарних складників у цілісні явища чи предмети?

а) аналіз; б) моделювання; в) аналогія; г) синтез.

Що є предметом вивчення науки логіки?

а) закони і форми мислення; б) індивідуальні особливості людського мислення; в) міркування людей; г) мова.

Як називається форма мислення, з допомогою якої ми щось стверджуємо або заперечуємо?

а) ствердження; б) речення; в) висловлювання; г) поняття.

Як називається відображення у свідомості людини окремих предметів та їх властивостей, що безпосередньо впливають на органи чуття?

а) уявлення; б) сприйняття; в) відчуття; г) поняття.

У зв'язку з потребами якої системи знань виникла логіка у VI ст. до н. е.?

а) філософії; б) риторики; в) математики; г) політики.

Назвіть хронологічні рамки традиційного етапу розвитку логіки.

а) IV ст. до н. е. – середина XIX ст.; б) III ст. до н. е. – XVI ст.; в) I ст. до н. е. – XVIII ст.; г) середина XIX ст. – перша половина XX ст.

Хто є засновником традиційної логіки?

а) Платон; б) Бекон; в) Ляйбніц; г) Арістотель.

Що є особливістю класичної традиційної логіки?

а) врахування змісту думок; б) критика принципу двозначності; в) повна формалізація логічних знань; г) екстраполяція логічних знань.

Хто є автором першого в історії філософії твору, присвяченого проблемам логіки?

а) Арістотель; б) Геракліт; в) Парменід; г) Демокріт.

Що, на думку Арістотеля, формує предмет логіки, яку він визначав як аналітику?

а) поняття; б) судження; в) закони; г) істинне доведення.

Яку концепцію істини запропонував Арістотель?

а) кореспондентську; б) когерентну; в) конвенційну; г) прагматичну.

Назвіть мислителя, одного із найвидатніших стоїків, заслуги якого в логіці не менші, ніж Аристотеля.

а) Зенон Кітійський; б) Клеанф; в) Хрисип; г) Епіктет.

Кому приписують винахід «логічного квадрата»?

а) Северину Боецію; б) Сенеці; в) Іоанну Філопону; г) Михайлові Пселду.

Хто є автором відомого в філософії та науці принципу, згідно з яким, не слід примножувати сутностей без необхідності?

а) Д. Скотт; б) В. Оккам; в) Ж. Бурідан; г) А. Саксонський.

У чому полягає заслуга Готфріда Вільгельма Ляйбніца перед логікою?

а) у формулюванні першої системи багатозначної логіки; б) у формулюванні першої системи модальної логіки; в) у формулюванні основ символічної логіки; г) у створенні першої в історії обчислювальної машини.

Як називаються логічні числення, в яких оперують виразами типу «можливо», «необхідно», «обов'язково», «дозволено»?

а) багатозначні логіки; б) монотонні логіки; в) модальні логіки; г) релевантні логіки.

В якій площині лежить найперспективніший напрям розвитку сучасної логіки?

а) теорії розв'язку задач; б) машинного перекладу; в) теорії штучного інтелекту; г) теорії ігор.

Хто розробляв проект «азбуки думок» – варіант загальної наукової писемності?

а) І. Ньютон; б) Г. В. Ляйбніц; в) Е. Шредер; г) Б. Рассел.

У творах якого мислителя вперше сформульована ідея можливих світів, яку в XX ст. використали при побудові логічної семантики?

а) Парменіда; б) Г. В. Ляйбніца; в) М. Монтеня; г) Л. Вітгенштайна.

Як називаються логічні числення, в яких не діє принцип двозначності?

а) класичні системи алгебри висловлювань; б) багатозначні логіки; в) логіка Аристотеля і логіка Хрисипа; г) індуктивна логіка Ф. Бекона і Дж. С. Мілля.

У площині якої системи знань лежить найперспективніший напрям розвитку сучасної логіки?

а) теорії розв'язку задач; б) машинного перекладу; в) теорії штучного інтелекту; г) теорії ігор.

Назвіть професора Львівського університету в 1787–1802 рр., автора праці «Логічні настанови» (1815), якого можна вважати найвідомішим українським логіком:

а) Платон Сергійович Порецький; б) Іван Васильович Лаврівський; в) Петро Дмитрович Лодій; г) Микола Нападівич.

Хто був першим представником математичної логіки в Україні?

а) Петро Лодій; б) Мирослав Попович; в) Платон Порецький; г) Інокентій Гізель.

Який рік прийнято вважати початком математичної логіки?

а) 1664; б) 1665; в) 1666; г) 1667.

Назвіть уродженця Львова, який 1897 року поступив на юридичний факультет Львівського університету, втім уже через рік під впливом лекцій з філософії Казімежа Твардовського і Войцеха Дідушицького та з математики Йозефа Пузини змінив напрям своїх студій і невдовзі став одним з найвидатніших логіків в історії:

а) Казімеж Айдукевич; б) Ян Лукасевич; в) Станіслав Лесьневський; г) Альфред Тарський.

Хто заклав основи діалектичної логіки (як альтернативи формальній логіці), в якій враховано не лише форму мислення, а й його зміст?

а) Томас Гоббс; б) Георг Вільгельм Фрідріх Гетель; в) Карл Маркс; г) Рене Декарт.

Хто був автором першого в історії логічного числення (1879)?

а) Моріц-Вільгельм Дробіш; б) Льюїс Керрол; в) Ернст Шредер; г) Готтлоб Фреге.

Назвіть ім'я видатного і чи не найвідомішого у світі представника Львівсько-Варшавської логіко-філософської школи, який у 1929 році спробував обійняти посаду професора нововідкритої кафедри математичної логіки у Львівському університеті, втім програв конкурс Леону Хвістеку, якого у своєму листі на запит керівництва університету порекомендував видатний англійський логік Бертран Рассел:

а) Станіслав Лесьневський; б) Єржи Слупецький; в) Адольф Лінденбаум; г) Альфред Тарський.

Назвіть польського філософа, похованого на Личаківському цвинтарі, який 15 листопада 1895 року прочитав у Львівському університеті вступну лекцію, що відкривала його курс логіки, і з того часу цей день вважається датою заснування всесвітньо відомої Львівсько-Варшавської логіко-філософської школи, що діяла до початку Другої світової війни:

а) Ян Лукасевич; б) Войцех Дідушицький; в) Казімеж Твардовський; г) Евсебіуш Черкавський.

Чіім іменем названо діаграми, які використовують для зображення у спосіб аналогічний до кіл Ейлера логічних відношень між множинами?

а) Джордж Буль; б) Джон Венн; в) Вільям Стенлі Джевонс; г) Вільгельм Аккерман.

Яка ключова ідея праці «Principia Mathematica» (1910–1913) Бертрана Рассела й Альфреда Норта Вайтхеда?

а) принципи математики можна вивести з законів логіки; б) формалізація є принципово неповною; в) інтуїція є більш істинним джерелом знань, ніж логіка; г) основи математики можна обґрунтувати на підставі формалістського підходу.

Як називається сукупність розумових процесів, що лежить в основі пізнання?

а) мислення; б) логіка; в) мова; г) інтуїція.

Під якою назвою є відомим твердження про те, що саме мова визначає мислення?

а) гіпотеза лінгвістичної додатковості; б) гіпотеза лінгвістичної універсальності; в) гіпотеза лінгвістичної відносності; г) гіпотеза Ейлера.

Назвіть основні види мислення.

а) раціональне, емпіричне; б) теоретичне, практичне, професійне; в) конкретне, абстрактне; г) концептуальне, вербальне, абстрактне.

Як називається вид знаків, значення яких визначене тим контекстом, у якому їх застосовують?

а) знаки-символи; б) знаки-копії; в) знаки-індекси; г) мовні знаки.

Що вивчає відношення знаків до їх інтерпретатора?

а) синтаксис; б) семантика; в) прагматика; г) діалектика.

Як називається відповідність міркування правилам і законам логіки?

а) істинність; б) виконуваність; в) несуперечливість; г) формальна правильність.

Що належить до дескриптивних термінів?

а) імена предметів; б) квантори; в) висловлювання; г) імплікація та еквіваленція.

Назвіть вид мислення з допомогою понять.

а) концептуальне; б) вербальне; в) алогічне; г) візуальне.

Хто вперше сформулював семантичну концепцію істини?

а) Арістотель; б) Г. Фреге; в) А. Тарський; г) Б. Рассел.

Яким терміном позначають відповідність міркування правилам і законам логіки?

а) істинність; б) виконуваність; в) формальна правильність; г) логічне слідування.

Що позначають за допомогою знаку?

а) предмет; б) смисл; в) квантори; г) істину.

Що виражає знак?

а) предмет; б) смисл; в) квантори; г) істину.

Який із наведених термінів є семантичною категорією?

а) знак-копія; б) мовний знак; в) знак-індекс; г) ім'я.

Що таке денотат?

а) предмет позначення; б) власне ім'я; в) смисл імені; г) знак-копія.

Як називається ім'я, що немає денотату?

а) порожнє; б) одиничне; в) власне; г) загальне.

Які відношення зображено за допомогою логіко-семантичного трикутника?

а) між мовними знаками; б) між знаком, предметом позначення і смислом; в) між словами; г) між синтаксисом, семантикою і прагматикою.

Що є мовною формою вираження поняття?

а) речення; б) мовні знаки; в) слова і словосполучення; г) іменники.

Назвіть вид понять, в обсяг яких входять властивості предметів або відношення між ними.

а) конкретні; б) збірні; в) позитивні; г) абстрактні.

Обсяг якого поняття не містить жодного елемента?

а) нульового; б) негативного; в) незбірного; г) безвідносного.

Які відношення існують між сумісними поняттями?

а) тотожності, співвідпорядкування, перехрещення; б) тотожності, подібності, підпорядкування; в) тотожності, підпорядкування, перехрещення; г) подібності, перехрещення, підпорядкування.

Як називається відношення, яке існує між поняттями, зміст одного із яких повністю заперечує зміст іншого, а сума обсягів цих понять вичерпує обсяг родового поняття?

а) протилежності; б) нетотожності; в) перехрещення; г) суперечності.

Які поняття знаходяться у відношенні співвідпорядкування?

а) види одного роду; б) непорівнювані поняття; в) родові і видові поняття; г) категорії.

У якому відношенні між собою знаходяться поняття «найвища вершина України» і «найвища вершина Польщі»?

а) протилежності; б) підпорядкування; в) суперечності; г) співвідпорядкування.

Що позначають терміном «поняття»?

а) судження; б) форму мислення; в) логічний закон; г) логічну операцію.

Що таке смисл?

а) символ; б) назва предмета; в) зміст імені; г) предмет позначення.

У якому відношенні знаходяться поняття «море» й «корабель»?

а) перехрещення; б) підпорядкування; в) протилежності; г) вони є непорівнюваними.

Які із відображених у понятті ознак об'єкта пізнання називаються суттєвими?

а) ті, без яких він не може існувати; б) ті, які буває йому притаманні, а буває і ні; в) ті, які поступово виникають; г) ті, які поступово зникають.

Яке із названих понять належить до логічної характеристики змісту поняття?

а) конкретне; б) загальне; в) одиничне; г) реєструюче.

Яке із названих понять належить до логічної характеристики обсягу поняття?

а) загальне; б) абстрактне; в) позитивне; г) збірне.

Що таке дефінієндум?

а) поняття, за допомогою якого розкривають зміст невідомого поняття; б) поняття, зміст якого треба розкрити; в) обсяг поняття; г) зміст поняття.

Що є межею узагальнення поняття?

а) одиничні поняття; б) поняття, які уже не мають родового поняття; в) поняття, які уже не мають видового поняття; г) поняття, обсяг яких формує безкінечна множина предметів.

Які визначення, окрім контекстуальних і остенсивних, належать до неявних визначень?

а) генетичні; б) аксіоматичні; в) описи; г) операційні.

Назвіть логічний прийом, з допомогою якого перераховують суттєві й несуттєві ознаки предмета.

а) опис; б) характеристика; в) порівняння; г) роз'яснення.

Яку логічну операцію використано у реченні «За статтю людей поділяють на чоловіків і жінок»?

а) класифікацію; б) поділ за видовією ознакою; в) дихотомічний поділ; г) мереологічний поділ.

На які види поділяються класифікації?

а) родові і видові; б) конструктивні й деструктивні; в) біологічні, фізичні і філософські; г) природні і штучні.

Назвіть логічну помилку, що виникає внаслідок порушення такого правила поділу – «Поділ повинен бути співмірним».

а) «поділ із зайвими членами»; б) стрибок у поділі; в) тавтологія; г) «не виникає, не впливає».

Яку логічну операцію використано у реченні «Дерева бувають хвойними або листяними»?

а) операцію мисленнєвого членування предмета на окремі його частини; б) фіксування різного змісту одного слова; в) поділ поняття; г) тавтологію.

Чи є метафори логічними визначеннями?

а) так; б) інколи; в) ні; г) можливо, що так.

Як називається визначення за допомогою простого вказування на предмет?

а) генетичне; б) операційне; в) контекстуальне; г) остенсивне.

Що отримують в результаті мереологічного поділу?

а) видові поняття; б) критерій поділу; в) складники предмета; г) синонімічні поняття.

Як називається мовна конструкція, в якій об'єднують слова за певними граматичними (синтаксичними) правилами?

а) висловлювання; б) судження; в) аксіома; г) речення.

Назвіть вид висловлювання, в якому суб'єктові думки присвоюється певна ознака.

а) реляційне; б) екзистенціальне; в) складне; г) атрибутивне.

Яка частина висловлювання вказує на предмет думки?

а) суб'єкт; б) предикат; в) логічна зв'язка; г) знак квантора.

Що таке загальні висловлювання?

а) висловлювання, в яких обсяги предиката і суб'єкта думки збігаються; б) вид реляційних висловлювань; в) висловлювання, в яких стверджується або заперечується припущення певної ознаки усім елементам деякого класу предметів; г) вид екзистенціальних висловлювань.

Між якими видами висловлювань існує відношення підпорядкування?

а) $A \rightarrow I$; б) $A \rightarrow O$; в) $O \rightarrow I$; г) $A \rightarrow E$.

Назвіть логічну операцію, мовною формою виразу якої є сполучники «або», «чи»?

а) імплікація; б) еквіваленція; в) диз'юнкція; г) кон'юнкція.

Як позначається імплікація?

а) \wedge ; б) \vee ; в) \rightarrow ; г) \neg .

Сила, якого логічного сполучника є більшою?

а) імплікація; б) еквіваленція; в) диз'юнкція; г) кон'юнкція.

Який логічний сполучник поєднує два хибні прості висловлювання у складне істинне висловлювання?

а) кон'юнкція; б) сильна диз'юнкція; в) слабка диз'юнкція; г) імплікація.

З яким логічним сполучником пов'язане виникнення парадоксів?

а) кон'юнкція; б) диз'юнкція; в) імплікація; г) еквіваленція.

Як називають спосіб ставлення людини до того висловлювання, яке вона виголошує в логіці?

а) модальність; б) оцінка; в) характеристика; г) логічний добуток.

Який розділ модальної логіки досліджує висловлювання з такими модальностями як «вважає», «сумнівається», «думає»?

а) алетична логіка; б) деонтична логіка; в) аксіологічна логіка; г) епістемічна логіка.

Які модальності вивчає темпоральна логіка?

а) було, раніше, пізніше; б) обов'язково, дозволено, заборонено; в) доведено, сумнівається; г) необхідно, можливо.

Що вплинуло на становлення алетичної логіки?

а) формалізація часових модальностей; б) вирішення парадоксів матеріальної імплікації; в) спростування законів загальної традиційної логіки; г) розробка формального числення, що б застосовувалося в перших обчислювальних машинах.

Хто з учених найбільше вплинув на формування епістемічної логіки?

а) Сократ, Платон, Арістотель; б) Г. фон Врігт, Я. Хінтікка; в) Ч. С. Пірс, Ч. Морріс; г) К. І. Льюїс, С. Крітке.

За якою назвою відоме в деонтичній логіці твердження про те, що «Якщо дозволено Р, то дозволено Р або Q»?

а) парадокс всезнаючого суб'єкта; б) парадокс Росса; в) загадка Ейнштейна; г) парадокс множини всіх множин.

Як в деонтичній логіці називається сувора вимога виконувати певну дію чи, навпаки, заборона її виконувати?

а) правило; б) команда; в) власне норма; г) розпорядження.

Яке із наведених висловлювань є аксіомою в деонтичній логіці?

а) Якщо дозволено Р, то не заборонено Р; б) Якщо не дозволено Р, то обов'язково Р; в) Якщо заборонено Р, то дозволено Р; г) Якщо заборонено Р, то дозволено Q.

В межах якого розділу модальної логіки можна проаналізувати висловлювання «Пулюю відкрив Х-промені швидше, ніж Рентген»?

а) алетична логіка; б) деонтична логіка; в) часова логіка; г) епістемічна логіка.

Сила, якого логічного сполучника є найменшою?

а) імплікація; б) еквіваленція; в) диз'юнкція; г) кон'юнкція.

З яким логічним сполучником пов'язане виникнення парадоксів?

а) кон'юнкція; б) диз'юнкція; в) імплікація; г) еквіваленція.

Як по-іншому називають доповнювальне запитання?

а) що-запитання; б) чи-запитання; в) чому-запитання; г) коли-запитання.

Як називається запитання, метою якого є на підставі навмисне зробленої логічної помилки чи використання двозначних термінів, заплутаних міркувань досягти «бажаної» для того, хто задає запитання, відповіді?

а) провокативне; б) софійне; в) складне; г) риторичне.

Що вивчає інтеррогативна логіка?

а) запитання; б) модальні судження; в) значення термінів; г) парадокси.

На які види залежно від варіативності запитань, поділяють відповіді?

а) альтернативні і безальтернативні; б) логічні і нелогічні; в) прямі і непрямі; г) парадоксальні і непарадоксальні.

На які види поділяють відповіді залежно від того, наскільки явно або неявно виражена у них інформація?

а) зрозумілу і незрозумілу; б) пряму і непряму; в) логічну і нелогічну; г) софістичну і риторичну.

Який логічний закон порушено, коли допущено логічну помилку «відповідь не на поставлене запитання»?

а) тотожності; б) несуперечності; в) виключеного третього; г) достатньої підстави.

В якому з варіантів логічна помилка у відповіді визначена правильно?

а) «занадто широка або занадто вузька відповідь»; б) внутрішньо несуперечлива відповідь; в) пряма відповідь; г) непряма відповідь.

Як що можна охарактеризувати істинність висловлювань?

а) властивість; б) відношення; в) форму мислення; г) зміст.

Який із термінів вказує на те, що висловлювання багатозначне?

а) хибно; б) істинно; в) невизначено (нейтрально); г) істинно і хибно.

Вкажіть формулу реляційного висловлювання:

а) $S - \text{існує}$; б) $S \in P$; в) $x R y$; г) $S \notin P$.

В якому з висловлювань суб'єкт розподілений, тобто мислиться у повному обсязі?

а) Усі $S \in P$; б) Деякі $S \in P$; в) Деякі $S \notin P$; г) жодному з названих.

В якому з висловлювань предикат розподілений, тобто мислиться у повному обсязі?

а) Жодне $S \notin P$; б) Деякі $S \in P$; в) Усі $S \in P$; г) жодному з названих.

У якому відношенні перебувають два висловлювання, якщо вони можуть за «логічним квадратом» бути одночасно істинними, і можуть бути одночасно хибними?

а) протилежності; б) підпорядкування; в) суперечності; г) підпротилежності.

У якому відношенні перебувають два висловлювання, якщо вони можуть за «логічним квадратом» бути одночасно істинними, але не можуть бути одночасно хибними?

а) протилежності; б) підпорядкування; в) суперечності; г) підпротилежності.

У якому відношенні перебувають два висловлювання, якщо вони не можуть за «логічним квадратом» бути одночасно істинними, але можуть бути одночасно хибними?

а) протилежності; б) підпорядкування; в) суперечності; г) підпротилежності.

У якому відношенні перебувають два висловлювання, якщо вони не можуть за «логічним квадратом» бути ні одночасно істинними, ні одночасно хибними?

а) протилежності; б) підпорядкування; в) суперечності; г) підпротилежності.

У якому випадку кон'юнкція висловлювань А і В істинна?

а) якщо А і В – істинні; б) якщо А – істинне, В – хибне; в) якщо А – хибне, В – істинне; г) якщо А і В – хибні.

У якому випадку імплікація є хибною?

а) якщо антецедент і консеквент – істинні; б) якщо антецедент і консеквент – хибні; в) якщо антецедент – істинний, а консеквент – хибний; г) якщо антецедент – хибний, а консеквент – істинний.

В якому із варіантів правильно визначено поняття логічного закону?

а) необхідні й суттєві зв'язки між думками у процесі міркувань; б) необхідні й суттєві зв'язки в суспільстві; в) необхідні й суттєві зв'язки між предметами й явищами об'єктивного світу; г) істина.

Що таке логічний закон в символічній логіці?

а) необхідний зв'язок між думками; б) необхідний зв'язок між предметами; в) необхідний, повторюваний і суттєвий зв'язок між думками і предметами; г) тотожно-істинна формула.

Які закони не можна порушувати, і вони не є встановлені людьми?

а) природні закони; б) логічні закони; в) нормативні закони; г) біологічні закони.

Який закон належить до традиційної логіки?

а) подвійного заперечення; б) комутативності; в) асоціативності; г) достатньої підстави.

Яка із наведених формул є символічним записом закону несуперечності?

а) $A \rightarrow A$; б) $A \perp \neg A$; в) $\neg(A \wedge \neg A)$; г) $A \vee \neg A$.

При порушенні якого закону виникають логічні помилки «підміни понять» та «доповідь не на тему»?

а) тотожності; б) несуперечності; в) виключеного третього; г) достатньої підстави.

При порушенні якого закону виникає логічна помилка «непослідовність у міркуваннях»?

а) тотожності; б) несуперечності; в) виключеного третього; г) достатньої підстави.

Назвіть закон, який регулює відношення між загальностверджувальним і частковозаперечним висловлюваннями.

а) тотожності; б) несуперечності; в) виключеного третього; г) достатньої підстави.

Який закон виражає твердження «Не можна одночасно і стверджувати, і заперечувати»?

а) тотожності; б) несуперечності; в) виключеного третього; г) достатньої підстави.

Який закон застосовують у процесі кваліфікації злочину, коли звертають увагу на те, щоб жодна ознака протиправного діяння не була знехтувана?

а) закон тотожності; б) закон несуперечності; в) закон виключеного третього; г) закон достатньої підстави.

На підставі якого закону має бути винесене рішення суду, щоб чітко вказати чи було, чи не було протиправне діяння?

а) закон тотожності; б) закон несуперечності; в) закон виключеного третього; г) закон достатньої підстави.

Який логічний закон порушено у випадку появи юридичної колізії?

а) закон тотожності; б) закон несуперечності; в) закон виключеного третього; г) закон достатньої підстави.

В якому із варіантів визначено емпіричний спосіб обґрунтування істинності висловлювань?

а) використання законів; б) пошук фактів; в) посилання на авторитетні видання; г) посилання на принципи відповідної науки.

Що буває суб'єктивним і об'єктивним, явним і неявним, дистантним і контактним?

а) логіка; б) суперечність; в) достатня підстава; г) тотожність.

До якого виду належать дедуктивні умовиводи?

а) закон тотожності; б) ненеобхідних; в) індуктивних; г) умовиводів за аналогією.

Назвіть вид дедуктивних умовиводів, зроблених на підставі аналізу логічних зв'язків між складними висловлюваннями (засновками).

а) умовиводи логіки предикатів; б) умовиводи логіки висловлювань; в) умовиводи індуктивної логіки; г) умовиводи монотонної логіки.

У якому умовиводі засновки й висновок є імплікативними висловлюваннями?

а) умовному; б) умовно-категоричному; в) умовно-розділовому; г) розділово-категоричному.

Назвіть формулу розділово-категоричного умовиводу.

а) $((A \perp B) \wedge \neg A) \rightarrow B$; б) $A \rightarrow B$; в) $A \perp \neg A$; г) $A \vee \neg A$.

Яка з цих формул правильно зображає логічну операцію перетворення висловлювання?

а) $\forall x S \in P$; отже, жодне S не \in не- P ; б) Деякі $S \in P$; отже, деякі $P \in S$; в) $\forall x S \in P$; отже, жодне не- P не \in S ; г) $\forall x S \in P$; отже, жодне S не $\in P$.

Які є види умовно-розділового силогізму?

а) умовиводи логіки висловлювань і логіки предикатів; б) індуктивні умовиводи, дедуктивні умовиводи та умовиводи за аналогією; в) дилема, трилема, полілема; г) нічого із вище названого.

З допомогою якого символу позначають менший термін простого категоричного силогізму?

а) P ; б) M ; в) S ; г) O .

Які висловлювання належать до модусу АЕІ?

а) загальностверджувальне, загальнозаперечне і частковозаперечне висловлювання; б) загальнозаперечне, загальностверджувальне і частковостверджувальне висловлювання; в) частковостверджувальне, частковозаперечне і загальностверджувальне висловлювання; г) загальностверджувальне, загальнозаперечне і частковостверджувальне висловлювання.

З чого складається умовивід?

а) суб'єкта, предиката, зв'язки; б) змісту й обсягу; в) засновку, висновку і правил виведення; г) тези, аргументів і демонстрації.

Яка фігура простого категоричного силогізму нагадує латинську літеру «Z»?

а) перша; б) друга; в) третя; г) четверта.

В якій фігурі простого категоричного силогізму більший засновок має бути загальним, а менший – стверджувальним?

а) першій; б) другій; в) третій; г) четвертій.

В якій фігурі простого категоричного силогізму один із засновків обов'язково має бути заперечним?

а) першій; б) другій; в) третій; г) четвертій.

Який висновок не можна отримати за другою, третьою і четвертою фігурою простого категоричного силогізму?

а) загальностверджувальний; б) загальнозаперечний; в) частковостверджувальний; г) частковозаперечний.

Який модус є правильним у всіх фігурах простого категоричного силогізму?

а) АІІ; б) ЕАЕ; в) ЕІО; г) АЕЕ.

Закінчіть думку: у безпосередньому умовиводі висновок...

а) зроблено на підставі двох засновків; б) зроблено на підставі двох і більше засновків; в) зроблено на підставі одного засновку; г) зробити неможливо.

Яка з даних формул правильно зображає логічну операцію обернення висловлювання?

а) $\forall x S \in P$; отже, жодне S не \in не- P ; б) Деякі $S \in P$; отже, деякі $P \in S$; в) $\forall x S \in P$; отже, жодне не- P не \in S ; г) $\forall x S \in P$; отже, жодне S не $\in P$.

Що таке ентимема?

а) скорочений силогізм, в якому опущено один із засновків або висновок як такі, що є очевидними; б) складний силогізм, який складається з двох і більше простих силогізмів, які утворюють логічно зв'язне міркування; в) різновид умовиводів логіки висловлювань; г) проста конструктивна дилема.

Що таке сорит?

а) скорочений силогізм, в якому опущено один із засновків або висновок як такі, що є очевидними; б) складний силогізм, який складається з двох і більше простих силогізмів, які утворюють логічно зв'язне міркування; в) різновид умовиводів логіки висловлювань; г) проста конструктивна дилема.

Що таке епіхейрема?

а) скорочений силогізм, в якому опущено один із засновків або висновок як такі, що є очевидними; б) складний силогізм, який складається з двох і більше простих силогізмів, які утворюють логічно зв'язне міркування; в) різновид умовиводів логіки висловлювань; г) скорочений силогізм, в якому обидва засновки є ентимемами.

Який висновок дають правдоподібні умовиводи?

а) необхідний; б) імовірнісний; в) хибний; г) абсурдний.

На які види поділяється індукція?

а) строгу і нестрогу; б) логічну і нелогічну; в) вербальну і невербальну; г) повну і неповну.

Назвіть вид індукції через простий перелік без відсутності контрприкладу.

а) наукова; б) статистична; в) популярна; г) математична.

Згідно із яким методом наукової індукції, якщо два випадки між собою різняться лише в одній обставині, то вона, можливо, буде причиною настання одного з тих випадків?

а) метод залишків; б) метод супровідних змін; в) метод єдиної схожості; г) метод єдиної відмінності.

Назвіть вид умовиводів, в яких висновок про належність певної ознаки у предмета робиться на підставі порівняння цього предмета з іншими.

а) дедуктивні умовиводи; б) індуктивні умовиводи; в) умовиводи за аналогією; г) ентимеми.

Який висновок дають математичні аналогії, які використовуються для доведення теорем?

а) нестрогий; б) строгий; в) хибний; г) дедуктивний.

Як називається логічна помилка в індуктивних умовиводах?

а) хибна підстава; б) не впливає; в) після цього, отже, внаслідок цього; г) тавтологія.

Що потрібно зробити для того, щоб підвищити надійність умовиводів за аналогією?

а) встановлювати якомога більше спільних ознак у предметів, що порівнюються; б) чіткіше слідувати законам логіки; в) намагатися аналогію замінити на дедукцію; г) намагатися аналогію замінити на індукцію.

Як називається логічна помилка в умовиводах за аналогією?

а) хибна підстава; б) не впливає; в) поспішне узагальнення; г) тавтологія.

Яким терміном позначають виділений для аналізу підклас статистичної індукції?

а) вибірка; б) множина; в) популяція; г) модель.

Що таке традукція?

а) умовивід, в якому відбувається рух думки від загального до одиничного; б) умовивід, в якому відбувається рух думки від одиничного до загального; в) умовивід, в якому відбувається рух думки від одиничного до одиничного, від часткового до часткового, від загального до загального; г) скорочений силізізм, в якому опущено один із засновків або висновків як такі, що є очевидними.

Що таке абдукція?

а) метод висунення гіпотез; б) скорочений силізізм; в) полісилізізм; г) умовивід за аналогією.

Яке поняття є родовою категорією для понять «доведення» і «спростування»?

а) форма мислення; б) логічний закон; в) логічна операція; г) логічне правило.

З чого складається доведення?

а) суб'єкта, предиката, зв'язки; б) засновку, висновку, правил виведення; в) тези, аргументів, демонстрації; г) індукції, дедукції, аналогії.

Що є логічною формою демонстрації?

а) поняття; б) висловлювання; в) умовивід; г) аналогія.

Як називається висловлювання, істинність якого треба довести?

а) аргумент; б) демонстрація; в) теза; г) аксіома.

Як називається доведення методом виключення або методом аналізу окремих випадків?

а) апагогічне доведення; б) пряме доведення; в) розділове доведення; г) доведення шляхом «зведення до абсурду».

До якого виду аргументів належить положення «Все, що не заборонено, є дозволеним»?

а) аксіома; б) теорема; в) факт; г) дефініція.

Яке із наведених правил щодо тези сформульовано на основі закону тотожності?

а) теза потребує обґрунтування на істинність; б) теза не повинна бути внутрішньосуперечливою; в) теза має бути незмінною в процесі доведення; г) теза не повинна бути самоочевидною.

Яка логічна помилка виникає при порушенні правил щодо тези?

а) «аргумент до людини»; б) помилка «хибної підстави»; в) помилка «замкненого кола»; г) помилка «поспішного доведення».

В якому з варіантів правильно визначено спростування демонстрації?

а) аргумент є хибним; б) $((A \vee B) \wedge \neg A) \rightarrow B$; в) «не впливає»; г) «хибна підстава».

Що таке антиномія?

а) два суперечливих висловлювання, кожне з яких можна обґрунтувати як істинне; б) внутрішньо суперечливе висловлювання; в) теза, яка не потребує доведення, але потребує спростування; г) свідомо зроблена логічна помилка.

Що таке апорія?

а) несвідомо зроблена логічна помилка; б) абсурдне висловлювання; в) висловлювання, яке суперечить звичним (буденним) уявленням людей; г) істинне висловлювання в традиційній логіці.

Назвіть, який із парадоксів є апорією, запропонованою Зеноном Елейським?

а) «Лисий»; б) «Купа»; в) парадокс множини всіх множин; г) «Ахілл і черепаха».

Приклад чого запропонував І. Кант, доводячи, з одного боку, що світ безмежний у часі і просторі, а з другого – що обмежений?

а) антиномії; б) апорії; в) софізму; г) паралогізму.

Що таке парадокс у логіці?

а) логічна помилка, яка виникає у процесі тривалих міркувань; б) внутрішньо суперечливе висловлювання; в) думка, що різко розходиться зі звичайним, загальноприйнятим, суперечить (як видається) здоровому глузду; г) твердження, що не потребує логічного доведення.

При порушенні правил щодо аргументів виникає логічна помилка:

а) «аргумент до людини»; б) «аргумент до публіки»; в) «не впливає»; г) помилка «замкненого кола».

Як називається вчення про структуру, функції, різновиди, правила суперечки?

а) евристика; б) еристика; в) діалектика; г) риторика.

Метою якої суперечки є не досягнення істини, а перемога над другою стороною?

а) диспуту; б) колоквиуму; в) дискусії; г) полеміки.

Назвіть найнижчий рівень суперечки.

а) полеміка; б) дискусія; в) дебати; г) сварка.

На які види поділяють усі сеперечки залежно від мети?

а) усні й письмові; б) конструктивні й деструктивні; в) публічні й неопублічні; г) пізнавальні, ділові, ігрові.

Дотримання якого закону логіки в суперечці вимагає від її учасників чітко формулювати тему обговорення, прагнути однозначності термінів і понять, не переходити до наступного питання не розглянувши попереднього?

а) тотожності; б) несуперечності; в) виключеного третього; г) достатньої підстави.

Як називається пошук і відбір конкретних аргументів у процесі ведення суперечки?

а) стратегія; б) тактика; в) маніпуляції; г) симуляція.

Який із прийомів ведення суперечки є коректним?

а) аргумент до сили; б) аргумент до жалю; в) ефект раптовості; г) образливі жести.

Який прийом належить до так званих «недопустимих аргументів»?

а) аргумент до марнославства; б) упереджена й необ'єктивна інтерпретація аргументів суперника; в) заперечування усіх тез і аргументів, що висловлює супротивник; г) односторонній добір фактів.

Який із наведених прийомів ведення суперечки є некоректним?

а) ефект раптовості; б) слово наприкінці дискусії; в) спотворення смислу понять; г) спростування аргументів суперника його власною зброєю.

Що таке «свинський аргумент»?

а) ситуація, коли суперник вже визнав свою неправоту, а його далі продовжують за це ганити; б) образи; в) погрози; г) використання хибних аргументів у процесі доведення власної позиції.

Який із наведених методів аргументації є логічним?

а) аргумент до авторитету; б) дотепність; в) критика тези; г) аргумент до людини.

Який із наведених методів аргументації є психологічним?

а) аргумент до маси; б) критика аргументів; в) спростування тези; г) критика демонстрації.

Який із наведених методів аргументації є риторичним?

а) аргумент до жалю; б) аргумент до маси; в) аргумент до людини; г) красномовство.

Який із наведених прийомів ведення суперечки буде коректним?

а) заперечення усього сказаного опонентом; б) «крадій захист – це наступ»; в) аргумент до авторитету; г) підміна тези за неможливості доведення власної думки.

Назвіть мінімальну одиницю мовної діяльності, яку висловив один суб'єкт і осмислив інший суб'єкт.

а) речення; б) судження; в) висловлювання; г) мовленнєвий акт.

Як називається результат, який особа прагне отримати, вживаючи мовленнєвий акт?

а) локуція; б) іллокуція; в) перлокуція; г) емоційність.

До чийого складу належать той, хто говорить, той, хто слухає, час, місце і світ вимовлення?

а) контексту вимовлення; б) способу вимовлення; в) плану вимовлення; г) «можливого світу».

У межах якого напряму логічних досліджень творили Генрі Дьюдєні, Льюїс Керролл, Мартін Гарднер,

Реймонд М. Смалліан?

а) логіка дії; б) логіка вибору і прийняття рішення; в) логічна прагматика; г) логіка розв'язання головоломок.

Які компоненти містить структура практичних дій?

а) сумнів, вчинок, поведінку; б) закон, правило, притис; в) мету, метод, результат; г) поняття, висловлювання, умовивід.

З чого складається висловлювання, яке фіксує перевагу?

а) тези, аргументів, демонстрації; б) об'єкта переваги, суб'єкта переваги, характеру переваги; в) мети, методів, результатів; г) ідеї, методу і висновку.

Як називаються стислі, алегоричні описи подій, що їх треба відгадати?

а) кросворди; б) ребуси; в) загадки; г) анаграми.

Як називається дія в єдності мотиву і наслідків, намірів і справ, мети і засобів?

а) поведінка; б) мета; в) вчинок; г) об'єкт дії.

На які види в логіці дій поділяють умови виконання дії?

а) необхідні й достатні; б) сприятливі й несприятливі; в) прості і складні; г) послідовні й непослідовні.

«Складна загадка або задача, для розв'язання якої потрібна кмітливість» називається:

а) навчальна задача; б) рівняння; в) головоломка; г) математична тотожність.

Назвіть раціональний принцип прийняття рішення:

а) невмотивованість; б) інтуїція; в) обґрунтованість; г) посилення на авторитет.

Як називається особливий вид діяльності, спрямований на працівників певної організації для координації їх дій задля досягнення поставлених перед організацією завдань?

а) менеджмент; б) маркетинг; в) політика; г) демагогія.

Хто вперше сформулював принципи кооперації ефективної комунікації?

а) П. Грайс; б) Я. Хінтікка; в) Дж. Ліч; г) М. Попович.

Сутність якої комунікативної максими розкриває твердження «Не кажи, того, що вважаєш хибним»?

а) максими кількості; б) максими відношення; в) максими способу; г) максими якості.

Сутність якого принципу розкривають максими тактовності, великодушності, схвалення, скромності, згоди та симпатії?

а) кооперації; б) етикету; в) ввічливості; г) логічності.

Як називається теорія творчого мислення?

а) еристика; б) евристика; в) теорія ігор; г) теорія штучного інтелекту.

Як називається метод прийняття рішень, участь у якому беруть лише експерти?

а) метод ключових питань; б) метод сценаріїв; в) метод «мозкової атаки»; г) метод Дельфі.

Назвіть ключове поняття стратегії в теорії ігор.

а) нульова сума; б) альтернатива; в) нормальна форма гри; г) мінімакс.

Що належить до негативних моментів колегіального прийняття рішень?

а) незначна роль керівника; б) авторитаризм керівника; в) ймовірність виникнення конфліктних ситуацій; г) мала ефективність.

Який метод передбачає використання нестандартних прямо протилежних традиційним поглядам підходів при вирішенні нових проблем?

а) метод ключових питань; б) метод сценаріїв; в) метод інверсії; г) метод «мозкової атаки».

Який метод схожий до методу «мозкової атаки», проте допускає незначну критику в процесі обговорення?

а) метод «конференції ідей»; б) метод Дельфі; в) метод «чорної дошки»; г) метод інверсії.